

Шостак Л.В.,

*к.е.н., доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу,
Волинський національний університет імені Лесі Українки*

Хоронжук О.В., Ющук М.В.,

*студентки 2 курсу, факультету економіки та управління,
Волинський національний університет імені Лесі Українки*

НЕОБХІДНІСТЬ ЗМІНИ АСОРТИМЕНТУ ПРОДУКЦІЇ У ВІЙСЬКОВИЙ ЧАС

Від початку вторгнення російських загарбників на нашу територію, значно постраждала національна економіка України. В тому числі вагомий вплив був здійснений на роздрібну торгівлю. Великий відсоток українських підприємств знаходились в центрі розгортання бойових дій, через, що були знищені. Також порушень зазнали логістичні постачання, тим самим спричинили дефіцит певних груп товарів. Нестачу продукції відчували виробництва, всякого роду маркети та і самі покупці. Через паніку та розгубленість, вже в перші дні війни прилавки магазинів були частково опустошено, проте зараз ситуація стабілізувалась завдяки впровадженню певних рішень.

Підприємства зосереджували свою увагу лише на декількох своїх філіалах, щоб відновити логістичні постачання, зробити їх систематичними, для розширення асортименту продукції.

Уже через деякий час, виробництва та фабрики які призвичаїлись до умов сьогодення, розпочали активну роботу над запуском.

Першим, вагомим рішенням був імпорт, адже забезпечення усіх громадян України продуктами першої необхідності стало неможливим. Перед урядом постало завдання введення критичного імпорту, сюди входить продукція, виготовлення якої припинилось від початку повномасштабного вторгнення.

До списку такої продукції входить: військова амуніція (тактичні окуляри, спальники і коремати, біноклі і інші), засоби для надання першої медичної допомоги, товари гігієни, термобілизна, сухпайки, м'ясна, молочна продукція, овочі, фрукти, каші, напої та ін.

Список продукції, який стосується критичного імпорту, варіюється та доповнюється новими групами товарів.

Після прийняття урядом рішення про імпорт, підприємства з масштабними торговельними мережами розпочали пошук можливих постачальників, які припинили своє виробництво в межах країни, та здійснили власний імпорт товарів першої необхідності до своїх магазинів.

До прикладу, мережа супермаркетів АТБ за налагодженою системою, здійснювала імпорт таких товарів: м'ясні, рибні, зернові вироби, різного виду концентратів продукції, напоїв тощо. Поставки здійснювались з території Польщі, Туреччини, країн Балтії.

Задля прискорення, систематичності імпортування першочергових товарів, уряд видав постанову про дозвіл постачання продукції без належного маркування українською мовою.

Якщо виробництво змушене припинити роботу через бойові дії, тоді надавався дозвіл вводити в експлуатацію залишки упаковки або тари продукції за призначенням на інших потужностях з розробкою аналогічних товарів.

Внаслідок цього, зовнішній вигляд привичних нам товарів став відрізнятися, були змінені кольори, форма, етикетки, проте така продукція являється легальною.

Через спрощення умов постачання, імпорт продукції розпочали міжнародні виробництва, приміщення, обладнання та інші засоби яких на території України були знищені. Вони постачали продукцію, яка виготовлялась на інших заводах за кордоном.

Наприклад, компанія тютюнових виробів Philip Morris International, виробництво якої призупинило свою роботу у Харкові, налагодила постачання своєї продукції на територію України в упаковці європейських країн. Вся продукція яка підлягає імпорту має українські марки акцизного податку, також відображена роздрібна ціна та дата виробництва.

Коли ви натрапите на звичну продукцію, але зовнішній вигляд відрізнятиметься від звичного, скоріш за все, ці товари підлягають легальним поставкам на територію України.

Отже, завдяки надання більших свобод, можливостей у здійсненні імпорту з боку уряду, співпраці і налагодженню поставок з великою кількістю підприємств та виробництв, вже на протязі декількох місяців, громадяни України перестали відчувати дефіцит першочергових товарів, а також харчової продукції.

Нажаль, практично неможливо здійснити прогноз, коли фабрики, виробництва, які знаходяться на критичних територіях України, зможуть відновити свою роботу, проте введені тимчасові рішення, здатні вирівняти ситуацію.

Література

1. Жаліло Я. А. Як швидко "перезапустити" економіку у воєнних умовах. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/03/17/684234/>_(дата звернення: 05.11.2022)
2. В Україні під час війни суттєво змінилися полиці супермаркетів. URL: <https://agrotrend.com.ua/v-ukrayini-pid-chas-vijny-suttyevo-zminylysia-polyczi-supermarketiv/>_(дата звернення: 06.11.2022).